

1. Samenvatting voorstel

Er is een landelijke Regeling erkenning en aanspraken Posttraumatische Stressstoornis (regeling PTSS) als beroepsziekte' opgesteld. Deze regeling en de daarmee gepaard gaande wijzigingen in de arbeidsvoorwaardenregeling van de VRHM zijn op 28 augustus 2025 vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden.

2. Algemeen

Onderwerp:	Regeling PTSS	Opgesteld door:	VRHM POC/Brandweerzorg
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum:	11 september 2025
Agendapunt:	13	Bijlage(n):	3
Portefeuille:	C. Visser (DB) H. Zuidijk (VD)	Status:	Informatief
Vervoltraject besluitvorming:	N.v.t.	Datum:	N.v.t.

3. Toelichting

Achtergrond

De veiligheidsregio's willen de zorg voor medewerkers met een beroepsgerelateerde PTSS collectief regelen. Daarom is afgelopen jaar gewerkt aan een pakket van maatregelen. Achtereenvolgens is de bovensectorale 'Richtlijn Psychosociale Ondersteuning Geüniformeerden' herzien in de 'Richtlijn Hoog Risicoberoepen', is een toolbox Psychosociale Ondersteuning ontwikkeld en de regeling PTSS overeengekomen. Het Veiligheidsberaad heeft op 18 maart 2024 opdracht gegeven voor het ontwikkelen van de regeling PTSS. Over de stand van zaken is het Algemeen Bestuur VRHM laatstelijk schriftelijke geïnformeerd op 5 december 2024 (bijlage 3).

Ontwikkelproces

De regeling PTSS is landelijk opgesteld en daarmee van toepassing op alle 25 veiligheidsregio en medewerk(st)ers. Gezien de impact is in het afgelopen jaar via verschillende gremia uitgebreid overleg gevoerd over de aard en de hoogte van de aanspraken van medewerkers en vrijwilligers die te maken krijgen met PTSS. De ervaringen van de 25 veiligheidsregio's en de sector Politie zijn daarbij meegenomen. Een zorgvuldig doorlopen proces leidde tot een principebesluit in het Veiligheidsberaad op 13 december 2024. Daarna is de regeling PTSS in het Landelijke Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's (LOAV) van 14 juli 2025 overeengekomen met bindende afspraken over erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte (bijlage 2). Deze regeling en de daarmee gepaard gaande wijzigingen in de arbeidsvoorwaardenregeling van de VRHM zijn op 28 augustus 2025 vastgesteld door het Dagelijks Bestuur VRHM.

Samenvatting regeling PTSS

Het recht op aanspraken bij PTSS was tot op heden geregeld onder de algemene noemer 'arbeidsongeschiktheid in en door de dienst'. De toegenomen aandacht voor PTSS en de wens van veiligheidsregio's om daarin goed werkgeverschap praktisch vorm te geven, leidde tot het ontwikkelen en overeenkomen van een landelijke regeling PTSS. Een regeling PTSS met als doel

voor alle veiligheidsregio's gelijkwaardige aanspraken voor alle medewerkers (kantoor, beroeps, piket én vrijwilligers). Voor vrijwilligers waren deze aanspraken, tot de komst van de nu voorliggende regeling PTSS, niet geregeld in de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's en arbeidsvoorwaarden. Daarnaast is met de regeling PTSS het stroomlijnen, uniformeren en professionaliseren van het proces geregeld wanneer een medewerker zich met PTSS klachten meldt bij de veiligheidsregio. Ook dit is een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Vanuit goed werkgeverschap ligt de focus op preventie en mocht desondanks sprake zijn van beroepsgerelateerde PTSS, dan liggen aanspraken vast in één regeling.

De regeling gaat in op 1 februari 2026 en kent vanaf die datum een terugwerkende kracht van 5 jaar. Dat betekent concreet dat een aanvraag voor aanspraken op grond van de regeling PTSS kan, als in de vijf jaren voor de inwerkingtreding sprake is geweest van kosten. Hierbij is aangesloten bij de wettelijke verjaringstermijn van 5 jaar. De regeling geldt voor alle medewerkers met een aanstelling bij de VRHM. Voorwaarde is dat de PTSS is vastgesteld door een erkend diagnostisch instituut én dat er een aantoonbaar verband is met het werk dat voor de VRHM is verricht.

De regeling biedt ten eerste inkomensondersteuning. Dit bestaat uit:

- aanvulling op loon gedurende twee jaar (bij volledige arbeidsongeschiktheid) of gedurende drie jaar (bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid) voor zowel de medewerker als vrijwilliger met hoofdwerkgever;
- compensatie aantoonbare (bruto) loonkosten en de redelijke kosten van re-integratie voor de hoofdwerkgever van de vrijwilliger;
- aanvulling op een eventuele WIA-uitkering (tot AOW-gerechtigde leeftijd) voor zowel de medewerker als vrijwilliger met hoofdwerkgever;
- inkomenscompensatie tot het maximum dagloon gedurende twee jaar (bij volledige arbeidsongeschiktheid) of gedurende drie jaar (bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid) voor de vrijwilliger die tevens zelfstandige is.

Daarnaast kunnen noodzakelijke medische kosten worden vergoed (tot AOW-leeftijd op declaratiebasis, na AOW-gerechtigde leeftijd o.b.v. eenmalige vergoeding en finale kwijting), net als andere noodzakelijke kosten, zoals huishoudelijke hulp, vervoer of kinderopvang (maximaal € 10.000 per jaar, maximaal drie jaar). Ook de kosten van het diagnoseonderzoek bij het landelijke instituut worden vergoed.

Bij de aanspraken vanuit de landelijke regeling PTSS is zoveel als mogelijk aansluiting gezocht bij de Landelijke Regeling aanspraken na Dienstongevallen (LRD), die ook van toepassing is in de 25 veiligheidsregio's en voor alle medewerkers. De landelijke regeling PTSS regelt expliciet niet de werkgeversaansprakelijkheid. Als de aanspraken vanuit de landelijke regeling PTSS niet dekkend zijn, kunnen medewerkers alsnog de veiligheidsregio aansprakelijk stellen (mits de veiligheidsregio de zorgplicht heeft geschonden).

De eerstelijns zorg is een verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio, waarbij de veiligheidsregio ondersteund wordt met landelijke coördinatie en ondersteuning bij de aanvraagprocedure. Een landelijke adviescommissie PTSS adviseert over de aanvraag en op grond daarvan neemt de veiligheidsregio een besluit.

4. Implementatie en communicatie

Implementatie

Zowel landelijk als door de individuele veiligheidsregio's moeten de komende tijd een aantal stappen worden gezet. De regeling PTSS zal, na deze implementatieperiode, ingaan op 1 februari 2026.

Op landelijk niveau wordt op korte termijn een kwartiermaker geworven. Daarnaast zal de landelijke organisatie worden ingericht en wordt een landelijke adviescommissie samengesteld. Er worden landelijke afspraken gemaakt met een erkend diagnostisch instituut. Tot slot wordt, ter ondersteuning

van de individuele veiligheidsregio's, de uitwerking van het proces en communicatiemiddelen gemaakt en gedeeld. De kosten hiervoor maken onderdeel uit van het verzoek om financiële ondersteuning aan het ministerie van Justitie en Veiligheid. Hiervoor is een voorlopige toezegging gedaan door de minister.

Binnen de VRHM is een werkgroep opgericht die de afgelopen tijd regelmatig bijeengekomen is rondom het thema PTSS. Zowel de 'preventiekant' als de uitwerking van de regeling PTSS komen daarbij aan bod. De komende maanden zal, met behulp van de landelijke input, worden gewerkt aan een implementatieplan voor de VRHM. Onderdeel van het implementatieplan zullen de eventuele structurele formatieve ondersteuning, centrale regie en financiering zijn.

Zodra er meer duidelijkheid is over de implementatie en de consequenties hiervan zal in het Algemeen Bestuur een presentatie worden gegeven over de uitvoering van de regeling (naar verwachting vergadering Algemeen Bestuur van 4 december aanstaande).

Communicatie

De medewerkers van de VRHM zijn de afgelopen tijd een aantal keren geïnformeerd over de laatste stand van zaken met betrekking tot het onderwerp PTSS. Op het intranet van de VRHM is een speciale pagina ingericht, waarop de meest recente informatie rondom de regeling PTSS en informatie over de toolbox en de preventie kant te vinden is. De medewerkers en Ondernemingsraad zijn op 16 juli 2025 geïnformeerd over het akkoord van de regeling PTSS (zie bijlage 1).

5. Aandachtspunten

Preventie

Zoals hierboven reeds aangegeven ligt vanuit goed werkgeverschap de focus op preventie. De regeling PTSS kan niet los worden gezien van deze 'preventiekant'. Binnen de VRHM is dit een belangrijk aandachtspunt. Naar aanleiding van de eerder genoemde toolbox zijn binnen de VRHM de eigen initiatieven op het vlak van psychosociale ondersteuning opnieuw beschouwd en hebben geleid tot aanvullende interventies en initiatieven op met name de kant van preventie en signalering (zoals het opleiden en borgen van lokale collegiale ondersteuning per kazerne en het houden van informatiebijeenkomsten voor partners van brandweercollega's). Aan de kant van zorg en nazorg heeft de VRHM reeds veel zaken goed geregeld. De geestelijke zorg voor de brandweercollega's is en blijft een belangrijk aandachtspunt en vergt continue aandacht en middelen.

Financiële impact

Een ander aandachtspunt bij zowel de regeling PTSS als de 'preventiekant' is de financiële impact voor de VRHM. Door alle veiligheidsregio's gezamenlijk is aan het ministerie van Justitie en Veiligheid gevraagd om extra geld voor zowel de landelijke inrichting rondom de regeling PTSS als de begeleiding vanuit de individuele veiligheidsregio (0,5 FTE per veiligheidsregio). Hiervoor is een voorlopige toezegging gedaan door de minister. De overige 'preventiekosten' zijn voor rekening van de individuele veiligheidsregio. Een eerste landelijke verkenning naar de formatieve impact levert een inschatting van gemiddeld 2 FTE per veiligheidsregio op. Dit is inclusief de eventuele formatie die nu al aanwezig is per veiligheidsregio. Binnen VRHM is deze formatie nu zeer beperkt beschikbaar, omdat deze werkzaamheden versnipperd zijn ondergebracht bij meerdere medewerkers. Ook is de afspraak dat veiligheidsregio's zelf de schadelast dragen. Dit zijn de kosten die rechtstreeks voortvloeien uit de regeling PTSS (zoals loondoorbetaling, medische kosten, te declareren overige kosten).

Een landelijke inschatting van de totale kosten komt neer op gemiddeld € 360.000 per jaar per veiligheidsregio. In de jaarrekening van de VRHM over 2024 is een extra reservering gemaakt van eenmalig € 250.000 voor kosten rondom PTSS. Bij de implementatie van de regeling PTSS binnen VRHM zal nader uitgewerkt worden wat de structurele financiële en organisatorische consequenties

(preventiekosten) zijn. De daadwerkelijke financiële impact voor VRHM door de toepassing van de regeling PTSS (schadelast) wordt gemonitord en gerapporteerd aan het bestuur.

De mogelijke financiële consequenties van de invoering van de regeling PTSS zijn opgenomen in de risicoparagraaf van de programmabegroting 2026.

6. Bijlagen

1. Communicatiebericht VRHM 16 juli 2025 voor medewerkers en Ondernemingsraad
2. Brief LOAV d.d. 14 juli 2025 (Regeling erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte; kenmerk Lbr.25/03)
3. Informatienotitie AB 5 december 2024 Ontwikkelingen PTSS